

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. - f.
Vidéken: " 9 " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

A békéért.

A tegnapi háborús hírek közt meghuzódik egy, amely különösen figyelemre méltó. Ugy hangzik, hogy a svájci szövetség tanács május 16-ára nemzetközi konferenciát hívott egybe, a genfi egyezmény revíziója céljából. Az orosz-japán háboru miatt a konferencia aligha lesz megtartható. Oroszország és Japán tudvalevőleg szintén hozzájárultak annak idején a genfi konvencióhoz. Az a hír, mint mondtuk, szerényen meghuzódik azok közt, melyek Port-Arthur ostromáról, az orosz hajóhad vereségéről, a cár megbetegedéséről és a kelet-ázsiai vizeken folyó rettenetes harcokról szólnak. Mintha bocsánatot akarna kérni ez a hír, hogy ő is megjelenik, itt van, magát prezentálja és félénken arra figyelmezteti az emberiséget, hogy élnek ám még az ugynevezett békeligák és nem haltak meg egészen, csak neveségessékké váltak.

Többször volt már szó ezeken a hasábokon ugy a békeligákról, mint pedig az ugynevezett nemzetközi békekonferenciákról, amelyek ezeknek a békeligáknak kicsuesodásait jelentik. De talán soha sem vált még oly bizonyossá, mint

most, hogy az ugynevezett békeapostolok haszontalanok és képtelenek az eszmét másképen, mint akadémikus értelemben képviselni. Nem is szólva arról, hogy maga az örök béke eszméje csak akadémikus és a természettel ellenkezik. Soha sem mondott igazabb dolgot Nietzsche, mint akkor, amikor ezt mondta: „Az ember természetes állapota a háboru”. Tragikus tétel. De kétségtelen, hogy az ember természetének megfigyelésén alapszik. Nem lehet a háborut megszüntetni. Amig az országok közt határok vannak, amig az emberi nagyravágyás, haszonlesés, hiúság és butaság meg nem szűnik; amig érdekdiffereciák vannak emberek és emberek, nemzetek, tömegek és tömegek közt, amig egyik ország a másik tulajdona és jogaira ráéhezik, addig örök békéről, általános egyetértésről, angyali nyugalomról szó sem lehet. Az ember a harcera született állat és ha nincs háboru, harci vágya másképen nyilvánul meg. A tömegek nyugtalanok kezdenek és megszületnek a forradalmaknak nevezett propagandák.

Azonban ez csak általános bírálata annak, hogy a békeligák haszontalan dologban fáradoznak.

A mi aktuálisá teszi a dolgot, az a most folyó orosz-japán háboru. Minden valószínűség szerint ez a háboru hosszabb ideig fog tartani, mint akár a bír-angol háboru és vérengzőbb lesz, mint a spanyol-amerikai háboru. Több embervér fog elfolyni szárazföldön és tengereken, mint két-három háboruban összevéve. Pedig mindkét hadviselő állam benne volt a békeligákban. Japán és Oroszország hozzájárultak annak idején a genfi konvencióhoz. A cár maga is igényt tartott a békecár elnevezésre, mert akkor a békeligák olyan lármát, kiabálást, sőt ordítózást vittek végbe, hogy csakugyan hangulatot tudtak csinálni a béke eszméjének és a cár szívesen és kéjelegve furdott a népszerűségben. Igaz, hogy kormánya akkor is szállította az emberáldozatot a börtönöknek, hóhérokra, a sibiriai ölbányáknak. Azonban akkor a cár a világon népszerű volt.

A népek pedig, a kik nem mindig tudják mérlegelni az érdekeiket, a békeligák és azoknak képviselőit ünnepelték. Pedig lassankint kiderült, hogy éppen a békeligák járultak hozzá a legnagyobb mértékben ahhoz, hogy a népek ve-rejteké mind az arzenálokba gyűlt

Nellike szakít.

Nellikében a csöndes, fájdalmas men-regés alatt kemény elhatározás érlelődött meg.

Szakítani fog.

Ha eljön; mert legalább egyszer még el kell jönnie — akkor odaáll elébe, egész stilszerűen, a mint Márkus Emiliától a Nemzetiben annyiszor látta — s megindulás nélkül, határozott hangon fogja a következőket elszavalni:

— Tudja meg, uram, hogy az utolsó időben arról győződtem meg, hogy én önt abszolúte nem szeretem, jól értse meg, uram, nem, egy parányit sem. — Sőt többet mondok, nem is szerettem soha; abban az önfeléd pillanatban — azt hiszem emlékszik még a cseresznyés sűrűjében lefolyt naiv jelenetre — valami pillanatnyi fölhevülés kábított s valami delejes erő vitt a maga karjai közé s bizonyára csak egy hipnotikus szuggesztió mondatta el velem, hogy szeretem önt. Akkoriban lehet kissé hittem is, hogy szeretem, de az is lehet, hogy ez csak pusztá udvariassági tény volt, mert ön is állította, hogy szeret, miközben a csillagos

ég lehozásával s más hasonló kaliberű nagy dolgok vizsgéztelével fenyegetődött a nem viszonzás esetére. Én istenem, hisz csak nem nézhettem el, hogy örökre megfoszsa a világot a ragyogó csillagos égtől. Így esett — eléggé pirulok most érte, — hogy még viszonzotam is egy-két csókját. De ebből ne következtessen, uram, semmi szerelmet, most már világos, ez is csak pusztá udvariassági tény volt, egyébb semmi — semmi...

Másnap aztán beszélt a mamával s kijelentve talán több önhittséggel, mint joggal, hogy halálosan szeretjük egymást, egymás nélkül nem élhetünk stb. stb. s végül hatásos közhelyekben gazdag szónoklatának pontjéül megkérte az én drága szép kis kezemet. A mama — mint minden mama hasonló szituációban — természetesen adta a meglepettet, de csakhamar összeszedve magát, miután a diploma-kérdésben tett interpellációjára is megnyugtató választ kapott, sietett áldását adni a frigyre a nélkül, hogy engem, a kit valamennyiben szintén érdekelt a dolog, egy szóval is megkérdezett volna. Így került az ujjamra, nekem, az engedelmes, szófogadó kis leány-

nak az ön karikagyűrűje, melyet most átengedek Önnek jogos tulajdonába, visszavárva természetesen a magamét.

Igy, így. Hy hangon fog leszámolni majd velem, hadd érezze ő is a családias igazi keservét s ne tetszelegessen sohasem azon hitben, hogy volt egyszer egy bolondos leányszív, melylyel ő játszadozhatott kénykedve szerint s akkor hajította el magától, midőn azt érdekei szerint legidőszerűbbnek vélte.

De Istenem, hol veszem majd mindehhez az erőt — sohajtott fel a szegény kis hősies Nellike, — hogy tudom én ezt zokogás nélkül elmondani? Hangom tudom reszketni fog, mikor gunyosnak és ridegnek kell lennie, ha ugyan már az első szónál össze nem szorítja a torkom teljesen a félelem. Szívem, érzem, hogy elfogódik nagyon, siránkozva, kétségbeesve vergődöm előtte, hogy szánjon meg, térjen vissza hozzám, az én becsületos, hűséges szívemhez, mely nem ismer semmi rafineriát és csak egyet tud: igazán, őszintén, forrón szeretni.

Egy pillanatra az érzékeny gondolatok hatása alatt már is ellágyult...

Mintán Zádor Lajos özégfél

f évi márczius 1-én

m-gváltak s

özv. M. Ring Marie és Veje cég alatt

női-ruha varroterem nyitok,

A varroterem ideiglenes helyisége: BATHÁNYI-UTCA 12. sz a földszint. Kiváló tisztelettel

kérem a t. hölgyközönséget, hogy

megrendeléseikkel már most meg-

tisztelni sziveskedjenek.

özv. M. Ring Marie,

össze és minden jóra való produkció, minden munka, minden törekvés az örökös fegyverkezésbe vezetett el és így a béke a népek és nemzetek legsúlyosabb átkává lett. Hiába írta Ruttner Berta: „Le a fegyverekkel!” A békeligáknak ezt az egyetlen, elfogadható és kívánatos propagandáját nem vették figyelembe a hatalmak. A békepropaganda, a mig a hatalmaknak tetszett, jó volt nekik. De csak arra használták fel, hogy a népeket minél jobban kizsákmányolják. De abban a pillanatban, a mikor Oroszország éhessége Kelet-Ázsiában megnövekedett, békeeszmét és propagandát sutba dobtak és az orosz cár is csak annak bizonyult, a mi valóságban állásánál és természeténél fogva lehet.

Mit értek tehát el eddig a békeligák? Soha annyi háború még nem volt mint azóta, hogy a ligák működnek. Soha annyi emberélet nem pusztult el vizeken és száraz földön, mint a mióta a békészek az örök békét hirdetik. A terhet pedig, a mely alatt a népek roskadoznak, nem könnyítették meg, sőt súlyosbították.

Ezek után azt kérdezzük újra: mire valók voltaképpen a békeligák? ...

Politikai hírek.

Tisza tervei. Mik a Tisza tervei, ha a delegáció tanácskozási véget érnek és az országgyűlés megnyílik? — ez a kérdés foglalkoztatja most a fővárosi politikai világot. Némelyek tudni vélik, hogy Tisza az obstrukciót — ha az még akkor is tartana — erőszakos házszabálymódosítással akarja lehetetlenné tenni. El is mondják részletesen, hogy és mint akarja a miniszterelnök ezt a tervét megvalósítani. Minden azonban

Hangosat toppintott formás lábaeskájával és újra kezdi a hősies fogadkozást.

O erős lesz. Elcsitítja szive háborgó indulatait s hideg, közönyös hangon adja ki az utat a csapodárnak. Sőt még többet is tesz. Ha majd a kilincsen lesz a keze, oda vágja neki, hogy most ugyancsak siessen az aranyos Rózsikákhoz, vigye oda a gyűrűjét, mielőtt másnak adná ki a Kalmár papa ujon épült házát, melyben olyan praktikus dolog lesz irodát nyitni.

Egészen belepirult a szónoklati előkészületekbe s nagy fölindulásában nem is vette észre, hogy nyílik az ajtó, nem is hallotta háta mögött a nesztelen lépteket, de azt már nagyon is megérezte, midőn egy édes ajak hosszan, szerelemittasan odatapadt az övéhez.

A lezárt ajkak persze, hogy nem nyílhattak elutasító szólasra, de hogy az a két puha kar mért kuleszódott oly szorosán a csunya, gonosz Feri nyaka köré, annak én már igazán nem lehetek a megmondhatója.

De elreghelhetné talán az a pár fényes nehéz könnyesepp, mely perdülő gyorsasággal vont ragyogó barázdát a szép gyermek üdvösséges mosolygó arcán.

Tomori Jenő.

csak találgatás. Bizonyosat nem tud senki. Az azonban igen valószínűnek látszik, hogy Tisza valamin törni a fejét.

A bodajki választás. Az elmebeteggé nyilvánított Boross Károly kerületében mára tüzték ki a választást. Három jelölt volt: Szeless Ödön függetlenségi, Perczel Béla néppárti és gróf Széchenyi Viktor szabadelpvüparti. Miután abszolút többséget egyik jelölt sem kapott, Széchenyi Viktor és Szeless Ödön között új választás lesz.

Az orosz-japán háború.

— Távirati tudósítás. —

A kínai mozgósítás az orosz-japán háború veszedelmes fellege, a mely kivált Oroszországot nyugtalanítja nagyon. A kínai császár tizenöt császári csapatokat szállító vonata a határon, tízezer katonája Manduriában igen aggasztó jele — semlegességnek. Csak egy izgatató szó ott a manduriai határon s a kínai nép gyűlölsége az oroszok ellen lobbot vet megint. S minden jel arra mutat, hogy ez az izgatató szó mihamarább elhangzik. Kína háttéréből sajtóságos alakok kezdenek kibontakozni.

Az bizonyos, hogy a háború hosszú lesz. Ezt nagyon helyesen jósolta meg az orosz kormány kommunikéje. Arányai és jelentősége tekintetében páratlanul álló a világtörténetben. A hadviselő felek tervei pedig ismeretlenek. Még az sem bizonyos, hogy a vladivosztoki hajóraj visszatér-e vagy tényleg elindult, hogy egyesüljön a Pekingből jövő és a keletázsiai orosz flottával. Ha ez a terve, óriási veszedelem fenyegeti. A japán hajóhad szímet adott már arról, hogy nem engedi az orra előtt a sakkhuzásokat.

A japánok különben egyre szállítják partra a katonáikat Koreában. Nem zavarja őket senki, de még így is tetemes időre van szükségük, míg megindulhatnak a Jalu-folyó felé, a hol megkezdődik a döntő leszámolás. Ebben az ütközetben halmozódik fel az oroszoknak is minden reményesége. Biztosak abban, hogy itt győzni fognak. De hiszen nemrégiben még a hajórajuk dicsőségéről is fellengző hangon beszéltek a muzsikok is...

Jelentős eseményre tehát talán még hetekig nem igen számíthatunk. Addig gyönyörűséggel türelmetlenségünk az osztrák-magyar diplomácia legújabb zseniális dologához, a melylyel sikerül köznevetésre majdnem konfliktusba keverednie Japánnal. Goluchowszki jeles nyilatkozását értjük itt a delegációban, a melylyel kijelentette, hogy semlegesek akarnak maradni, de azért jó pénzért szívesen szállítanak mind a két félnek, a mit csak kíván. Lovat, fegyvert, ruhát, lisztet s egyéb eleséget. S miután éppen nem valószínű, hogy Japánnak a magyar puszkára van szüksége, természetesen, hogy ezzel a közös diplomáciának kitűnő előimádkozója Oroszországnak kínálta fel magát.

Természetes, hogy ez nem marad visszahatás nélkül. A londoni japán követ kereken kijelentette, hogy ha Goluchowszki nem tréfál ezzel a bolond beszéddel, akkor Japán a monarchiát is ellenségnek fogja nézni s a szerint jár el vele: hajóit elfogja, vagy összelövi ott, a hol csak rájuk akad. A londoni követ kategorikus nyilatkozatának egészen igaza is van. S ha nem is kerül a fenyegetés megvalósításra, ez az eset is jellemző világot vet a mi külpolitikánkra.

Egyebekben a háború eseményeiről ma a következő távirataink érkeztek:

Oroszok Koreában?

Tokió, február 18.

Itt az a hír terjedt el, hogy az oroszok átlépték a koreai határt.

Az orosz főhadiszállás.

Páris, február 18.

A „Matin” külön tudósítója azt táviratozza Karbinból, hogy az orosz főhadiszállást oda helyezik át, mert Port-Arthur minden pillanatban teljesen elszigetelhető.

Az orosz fővezér.

Páris, február 18.

Több lap jelenti Pétervárról, hogy Ropatkin hadügyminiszternek a keletázsiai szárazföldi csapatok fővezérévé való kinevezése küszöbön áll.

A port-arthuri flotta.

London, február 18.

A „Standard” tiencsini távirata szerint oda tegnap Port-Arthurból magántávirat érkezett, mely azt jelenti, hogy az orosz hajóhad megindult a tengernek.

New-York, február 18.

(Tegnap tókioi jelentés.) A tengerészeti miniszteriumban azt hiszik, hogy a Bajarin cirkáló volt az, a melyet e hó 14-én a Hajatori torpedónaszád harc képtelenné tett. Csifu jelentés szerint a Port-Arthur és Csifu között lévő kábelt tegnap elvágták.

A japán főhadiszállás.

Tokió, február 19.

A császár tanácsa és udvara valószínűleg e hó 20-án Kiotóba vonul, hol átmenetileg a császári főhadiszállás lesz. Innen Hiroshimába mennek, hogy jelen legyenek a csapatok hajóra szállásánál.

Kína magatartása.

London, február 19.

A Reuter-ügynökség jelenti Tiencsinből: 15 különvonat indult császári csapatokkal a határ felé. A csapatok Taotjangvan parancsnoksága alatt állanak és hír szerint Csangjangban, nem pedig Rangjangban fognak állomásozni. Később valószínűleg 10,000 ember Majükün vezetése alatt érkezik Szasahóba.

Újabb torpedók.

Fiume, február 19.

Az oroszok egy fiumei cégnél bizonyos idő előtt nagyobb szabású torpedókat rendeltek, a melyeket most Kronstadtba küldenek el. A torpedók ugyanoly gyártmányúak, mint azok, a melyeket a japánok Port-Arthurnál használtak.

Pétervár, február 18.

Benkeneorf gróf esztendőök óta azon fáradozik, hogy Anglia és Oroszország között közeledést hozzon létre és ezt a célt tüzte ki élete feladatául. Ebben az igyekezetében tudatában volt annak, hogy a cár akaratával találkozik. A Japánországgal való szakítást megelőző diplomáciai tárgyalásnál folytonosan azon fáradozott, hogy az angol kormányt rábírja, hogy Japánországnál a béke érdekében intervenáljon. Ez a kísérlet eredménytelen maradt és a legutóbbi éles jegyzékváltás közzététele volt az utolsó világos válasz, a melyet az angol kormány az orosz nagykövetnek adott.

Zádor Lajos divatterme.

Női-divat üzlettel kapcsolatos ruhakészítési műtermem nagyobbbitva, szakavatott művezető- és munkásokkal ellátva, továbbra is ajánlom a nagyérdemű hölgyközönség pártoló kegyes figyelmébe. Kiváló tisztelettel

Zádor Lajos.

Segéd-szabásznő és elsőrendű munkásnők felvételnek. — Jelentkezések női-divat üzletben.

London, február 19.

Itt nagy az izgatottság. Az angol válaszjegyzék élessége Péterváron is nagy nyugtalanságot keltett, mert hát attól félnek, hogy Anglia kihasználva a helyzetet, Tibet miatt hadat üzen Oroszországnak. Londonban ezt ma nem tartják kizártnak.

London, február 18.

Ma tanácskozás volt az orosz nagykövet és az angol gyarmatügyi miniszter között, mert hát attól félnek, hogy Anglia kihasználva a helyzetet, Tibet miatt hadat üzen Oroszországnak. Londonban ezt ma nem tartják kizártnak.

A csár nem beteg.

Pétervár, február 18.

Szemben a külföldön elterjedt ama híresztelésekkel, hogy Miklós cár megbetegedett, arra utal az orosz távirati ügynökség, hogy a cár tegnap a téli palota udvarán megszemlélte az I. szibériai lövészed Keletázsiba induló harmadik zászlóalját, miérett is a híresztelések alaptalanok.

Tüntetések Pétervárott.

Lemberg, február 18.

A „Golio“ jelenti Pétervárról, hogy az első haretéri kedvezőtlen hírekre nagy tüntetés volt Plehve belügyminiszter mint azon kormány lelke ellen, a mely a nép akarata ellenére belevitte az országot a háboruba. A tüntetők folyton azt kiáltották: „Le az abszolutizmussal! A hangulat oly izó lett, hogy a tüntető tömeg szétszórására katonaságot kellett igénybe venni. Sok embert le-tartóztattak.

Angol-orosz konfliktus.

Pétervár, február 18.

Itt az a hír van elterjedve mértékadó körökben, hogy Anglia és Oroszország közt Tibet miatt olyan nagy a feszültség, hogy mindenre el kell készülnie.

London, február 18.

A két állam közötti feszültség Benkeudorf gróf nagykövet dezavválása miatt történt.

London, február 19.

A japán csapatok mandzsuriai hadikészülődéséről és partraszállásáról szóló hírek a mennyire ellentmondók, épp oly valószínűtlenek, mert a haretéri tudósítók még Tokióban tartózkodnak. A japán kormány pedig a legszigoribban titkolja a harc színhelyéről érkezett jelentéseket. A japán csapatok partraszállásának rendeltetése helyét és a japán flotta tartózkodását csak a hadvezetőség ismeri. Valószínű, hogy a japánok el fogják vágni a szárazföld felől Port-Arthurhoz vezető utakat.

Páris, február 19.

A New-York Herald jelenti: Port-Arthur helyőrsége félti az arsenált s azért annak őrségét 2000 fővel szaporította. Egy orosz hajóraj elindult Korea irányában. Az orosz szárazföldi csapatok éjjel-nappal folytatott menetelésben sietnek a Jalu-folyó torkolatához. A japán haderő Koangtau ellen támadásra készül. A madzsuriai vasutat kettőzött éberséggel őrzik, mert nagy távolságban a vasutvonal mentén kínaiak bukkantak fel.

Pétervár, február 19.

A tibeti angol expedíció miatt hivatalos körökben nagy az aggodalom. Hír szerint a kormány bejelentette tiltakozását a pétervári angol nagykövet utján.

London, február 19.

A japán torpedó flotta az észak-uruzsai japán partvidéken üldözi az orosz cirkáló hajórajt. A Gensán környékén összpontosított 60.000 főnyi japán sereg utban van Mandzsuria felé. Ujabb jelentések ismét megerősítik azokat a híreket, hogy a japánoknak Csing-vantao mellett sikerült partra szállaniok.

A legujabb port-arthuri ütközet.

London, február 19.

A február 14-ének éjjelén Port-Arthur-nál lefolyt tengeri ütközetben az oroszok egy torpedó hajót veszítettek. Az egész legénység a halálát lelte.

London, február 19.

Tokióból jelentik a Standardnak: Az Azagiri és Hajatosi japán hadihajók, melyek a legutóbbi éjjeli támadást csinálták, nem tértek még vissza a japán hajórajhoz. A két hajó sorsáról semmi hír s Tokióban nagyon aggodnak.

Csifuból jelenti ugyancsak a Standardnak egy távirat, hogy oda egy kínai hajó érkezett, melyen 36 japán sebesült van. Azt beszélük, hogy sok kínai sebesült meg.

London, február 19.

A japánok legutóbbi támadása által tönkretett orosz hajónak „Bojarin“ a neve. A Bojarint egy torpedó robbanása tette tönkre. A japánok még azon az éjszakán meg akarták ismételni a támadást, de ebben a nagy vihar megakadályozta őket.

15 orosz hadihajó.

Stettin, február 18.

Tegnap délután négy órákor tizenöt orosz hajó ment keresztül a csatornán Kelet-Ázsia felé.

Elfogott hirlapiró.

London, február 18.

A Daily Mail jelenti Sanghaikwauból, hogy koreai tudósítóját Liavtong közelében az orosz előőrsek elfogták. A hirlapiró igazolta magát s két nap mulva szabadon bocsájtották.

Az orosz forradalmérok és a háború.

Berlin, február 18.

A Votwürts ma orosz forradalmi lapok közleményét citálja. Az orosz szociáldemokrácia legelterjedtebb lapja, az Ispara ezeket írja: Had küldjék csak a csapatokat, had szereljék a hajukat, had üvöltösn hazafias himnuszokat a felbirelt sajtó, mindez csak arra ösztökéli az orosz népet, hogy a nagy-urú tolvajok és rablók ellen forduljon. — A Forradalmi Oroszország című lap ezeket írja: Felszólítjuk elvtársainkat, hogy kettőzött erővel agítaljanak a városokban és a falvakban, hogy kinyissák a nép szemét s lássák, mint önti az orosz vért Kelet-Ázsiában a kormány, hogy a Romanowok dinasztikus érdekeit és az orosz burzsoá pénzét szolgálja.

Oroszország Anglia ellen.

London, február 19.

Pétervári magántáviratok szerint az orosz udvarnál és a legfelsőbb hadvezetőség köreiben nagy az ingerültség Anglia ellen, a mely nem ugyan nyíltan, de titokban és közvetlenül Japán érdekeit támogatja. Hír szerint Oroszország Indiában készül kellemetlenségeket szerezni Angliának, ha Angolország nyíltan ellenséges magatartást tanúsítana Oroszország ellen.

A szárazföldi orosz sereg.

London, február 18.

Port-Arthuri távirat jelenti, hogy az orosz szárazföldi seregek a Jalu-mentén teljes számban felvonultak, valószínű, hogy az első szárazföldi összütközés hamarabb fog következni, semmint várható volt. — Hír szerint az orosz csapatok átlépték Korea határát.

Egyház és iskola.

Tanítóképeségi vizsgák. Kiss Áron püspök tegnapi körrendeletében a tavaszi tanítóképeségi vizsgák időrendjét a következőleg állapította meg: jelentkezni lehet április 24-én. Írásbeli vizsgák 25-én, pótló-és javítóvizsgák ugyane napon, szóbeli és gyakorlati vizsgák április 26-ik s következő napjain lesznek.

Az egyetemi bizottság új tagja. Thász Lajos, a dunamelléki ág. ev. egyházkerület felügyelője tegnap értesítette Kiss Áron püspököt, hogy a debreceni egyetem központi bizottságának részére felajánlott tagsági tisztét elfogadta.

Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-utcai templomban további rendelkezésig az istentisztelet következő időben fog kezdődni és pedig: Péntek este 5 órákor, szombat d. e. 9 és d. u. 4 órákor. Köznapokon reggel fél 7 és este 5 órákor. Mózes emlékére a szokásos gyászbeszéd f. hó 23-án kedden d. u. 4 órákor tartatik a Deák Ferenc-utcai izr. templomban.

VIDÉK.

Távbeszélő központ Ujfehértón. A kereskedelemügyi miniszter az ujfehértói posta- és táviróhivatalnál törvényhatósági távbeszélő központot rendeztetett be s a Kisvárdai központot a belföldi helyközi távbeszélő forgalomba bevonatta.

Szomorú végű multság. Szatmárról jelentik: a szomszédos Fény községben történt. A falubeli sváb lakosság farsangi multságot rendezett, a melyen a falu sváb legényei, női ruhában, a leányok pedig férüruhában voltak. Hangos, jókedvű volt a társaság és egy Irsai nevű jómódú sváb legény egy régi pisztolylyal ijesztgette a társaságot, nem tudván, hogy a fegyver meg van töltve. Irsai a pisztolyt ráfogta Fischer Margitára, tréfás hangon lelővéssel fenyegette a leányt. Ebben a pillanatban elsült a fegyver s a szép fiatal leány hangos sikítással élettelenül rogyott össze, megölve a pisztoly golyója. Irsait letartóztatták s a szatmári ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt megindította ellene az eljárást.

MULATSÁGOK.

Vig este a Pavillon laktanyában. A 39-ik gyalogezred tisztikara pompásan sikerült bójti multságot rendezett tegnap este a Pavillon-laktanya termeiben. Tanczenes számok, szavatok s felolvasások tették változatosabbá a vig este műsorát, melynek lepergése után hajnalig tartó táncmultság következett.

A jogászok kisvárdai estélye. A debreceni joghallgatók, Kisvárdai ref. nőegyletével karöltve, e hó 27-én estélyt adnak Kisvárdán, a Joghallgatók Köre alapja javára. Az est műsorán Debrecenből Pirklér Ernő, Gál Zoltán, Szávay

Női és férfi

Chevraux- es Box-czipok

óriási vala.ztektan érkeztek

Neumann Testvéreknel Tisza-palota.

Zoltán és Göbel Károly működnek közre, szavalatokkal s felolvasásokkal. Kisvárdáról Halassy Margit szerepel a programmon, egy melodráma elszavalásával.

Falk kefégyári munkások táncestélye lesz ma este az Arany Bika dísztermében. E napra már hetek óta lázasan készül a rendezőség és valószínű, hogy fáradozásait siker fogja koronázni. Ajánljuk e magyaros mulatságot a tánc kedvelő fiatal pártfogásába. Személyjegy az estélyre 1 korona 40 fillér.

A VÁROSHÁZARÓL.

Piacok elhelyezése.

A ki jogosulatlanul közvetítő-üzleteket folytat, ha a szóbeli figyelmeztetés nem használna, a vásártérről kivezetethető és bizonyos időre vagy végleg onnan ki is tiltható.

Azon közvetítő, ki az előírt jelentkezést (44. §.) elmulasztja vagy szolgálatát, illetve közvetítését a vásártéren tolakodó módon kínálgatja (48. §.) vagy a felekre ráerőszakolja, kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ezen szabályrendelet ellen elkövetett kihágások elbírálására első fokban a rendőrkapitány vagy e részben a tanács által megbízott tisztviselő, másodfokban a városi tanács, harmadfokban a magyar kir. belügyminiszter illetékes.

Az ezen szabályrendelet alapján kiszabandó pénzbüntetések felerészben a városi szegényalap javára, felerészben pedig az 1892. évi XXVII. törvényeikk 3. §-ában meghatározott célokra fordítandó.

E szabályrendeletnek a gabonavásártérré vonatkozó rendelkezései a gabonapiacra és a gabonakereskedők lerakodó helyein; az állatvásárra vonatkozó részek pedig a vásártéren levő hivatalos helyiségben és a sorompó-házaknál kifüggesztendőek.

Ezen szabályrendelet a vásárokon eddig gyakorolt és e szabályrendelettel ellentétben álló eljárásokat és üzleti szokásokat hatályon kívül helyezi.

1888. évi VII. t.-e. 8. §-a értelmében a ló, szarvasmarha, juh, kecske és sertés tulajdon át ruházásánál marhalevéllel látható el. A ki ezen §. ellenére állatokat marhalevél nélkül elad, megvesz vagy szállít, ugyanazon törvény 154. §-a, illetve az 1893. évi 1618/III. sz. földművelésügyi m. kir. miniszteri rendelet alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A jelzett törvény végrehajtása tárgyában kiadott 1888. évi 40.000. számú F. I. K. miniszteri rendelet 34. §-a szerint, a vásáron működő állatorvosok és rendőri közegek, a marhalevél nélkül, vagy hiányos marhalevéllel érkezett állatot a vásártérré nem hozhatják, hanem letartóztatják és az e célra rendelt helyen őrizet alatt tartják, míg az illető tulajdonos az I. fokú hatóság előtt szabályszerű marhalevelet fel nem mutat; magától értetvén, hogy a tartási költségek a tulajdonost terhelik. Ha a tulajdonos 8 nap alatt az állatról szabályszerű marhalevelet nem mutat fel, illetve tulajdonjogát más módon nem igazolja, az I. fokú hatóság a szabályszerű és birtokon belül felebezhető határozat alapján az államkincstár javára elárverezheti.

A marhalevél szabálytalannak tekintetik, ha:

1. kiállításának kelte egy évnél régiebb:

2. az egészségi bizonyítvány 10 napnál régiebb;

3. ha nincsen Debrecenre irányítva;

4. ha a tulajdonjog csak hátratilag van a tulajdonos nevére igazolva, vagy ha nem a felhajtó tulajdonos nevére szól;

5. ha az állat leírása a marhalevelen és az ott közölt ismertető jelek nem az illető marhalevéllel kísért állat leírására és illetőleg nem annak ismertető jeleire vallanak;

6. ha a marhalevelen idegen kézírással igazolatlanul változtatások történtek;

7. ha a marhalevél annyira tépett, vagy szennyes, hogy adatai meg nem állapíthatók.

A fejős tehének főgyének mesterséges nagyobbitása, 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Kelt Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1903. november hó 26-án tartott rendes közgyűléséből.

Ezen szabályrendelet Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1904. január 28-án tartott rendes közgyűlésében kihirdetett: a 36/18362/1904. bkgy. számú határozat értelmében 1904. március 3-án lép életbe.

A tizedik gyógyszerár ellen.

Kócián Dezső hatvani gyógyszerész folyamodott a város hatóságához, hogy a Deák Ferenc-utcán felállíthassa a tizedik, személyjogi gyógyszerárt. A véleményezésre felhívott egészségügyi bizottság tegnap délután tartott ülésében röviden és ápertén kimondotta, hogy Debrecenben semmi szükség a gyógyszerárak szaporítására. Nem teszi indokoltá még a homokkertiék kérvénye sem, a kik szintén sürgetik, hogy a közelükben gyógyszerárt állíttasson a város. Az egészségügyi bizottság kardoskodva érvelt s úgy hangoztatta, hogy a homokkertiéknek mindegy, bárhol van a gyógyszerár, mert a homokkertiék a kerületi s más betegsegélyző-pénztárak tagjai s nekik mindég abba a gyógyszerárba kell járniok, a mely gyógyszerárral egyezséget kötött az illető betegsegélyező pénztár. Ez az egészségügyi-bizottság álláspontja. Azt hisszük, hogy nagyot néznek majd az egészségügyi-bizottság tagjai, ha leghatalmasabb indokokra maguk a homokkertiék cáfolnak rá.

A kórházbizottság ülése. A kórházbizottság tegnap délután ülést tartott, a melyen elsősorban tudomásul vették, hogy a belügyminiszter spórolni akar és sokalja azt a gyógyszert, a mit a debreceni kórházban kiszolgáltattak. Tudomásul vették azt is, hogy az ápolási díjakat a miniszter egy korona nyolevan fillérben állapította meg. Ezután a főorvos jelentette be, hogy Szilágyi Péter Hermina kétszáz koronát adományozott a kórháznak, hogy Rögton készüléket szerezzenek be a kórház részére. A bizottság határozatához képest ezt az összeget kamatoztatják, míg a jelzett készülékek szükséges összeget elérik. Végül határozatba ment, — hogy a kórház költségvetésébe felveszik a Heifel-féle fűtési rendszer fokozatos felállítását.

SZÍNHÁZ.

Egyenlőség.

(Barrie fantáziája. A debreceni színházban tegnap este játszották először.)

Loam lord, Anglia peerje nagy demokrata, ki udvarában eszeveszett rendszertelenséggel óhajta érvényre juttatni az egyenlőséget. A XXV. századot akarja elővarázsolni, a mikorra már körülbelül visszafordul négy évezredet a világ s új életre kél a klasszikus egyenlőség: százmillió ember egy a rabszolgaságban s tízezer abban, hogy ő „a felsőbb.”

A lord családotól tengeri utra megy, a yacht elpusztul s az utazó társaság egy lakatlan szigetre kerül. A nagy katasztrófa összetéri a kedélyeket s valamennyien egyenlők lesznek a teljes kétségbeesésben. Egyetlen erős ember közöttük mister Crichton, az udvarmester, a ki sokat olvasta bizonyára Robinson Crusoe történetét, mert a hajótörött csapatkát uralma alá hajtja s megalapítja a Crichton dinasztiát.

Korlátlan ur lesz a szigeten; a Loam leányait szolgálókká teszi, gavallérjaikat napszámosokká. Két évig tart a regimé-je, ekkor előkerül a szabadító hajó, mely visszaszállítja Angliába a társaságot.

Nem mesét akartunk adni e néhány sorban. Még vázlatot sem. A Barrie-adta mese csupa filozófia, a melyet csak úgy érthetni meg, ha magát a művet ismerjük vagy előadását látjuk. Csupa filozófia, mondjuk; az egyenlőség eszméjének, az eszme küszöbön álló vajadásának filozófiája. A mi ezenfelül jön: az egyenlőség eszméjének élete s bukása, — ez már fantázia. Jobban mondva fantazma; mert agyremek kineznek minden embert, ha megérik Barrie tendenciáit. Ugy megdöbben a szívünket az a varázstűkúr, a melybe ha belenézünk — évezredek tömegeinek küzdését, szenvedését látjuk az egyenlőségért: úgy megdöbben, hogy — hajlandók vagyunk hozsánnt zengeni a mai kornak, mely az egyenlőségek sorozatával van tele. Innen, hogy a mesébe szőtt idillek csak addig indítanak bennünket ábrándozásra, a meddig a hősiöket ábrándozni látjuk; egy percel sem tovább; és a mikor a tükör födelele becsapódik előttünk, fagyos spleen fog el bennünket s igazat adunk Lady Mary-nek, a ki röstelkedik, hogy egy udvarmester lakást bérelhessen a szívében.

Tele van a darab szociális igazságokkal; finom szatírával, a minőt Seribe óta bölcselő nem irt; tele szellemes ötletekkel.

Kevesen értik meg a darab célzatosságát s meglátszott a hatáson, hogy a hallgatóság többsége az eredetiségének, merészségének hódolt inkább, mint a Barrie mély buvárlatainak. Flammariot keresték benne legtöbben, mert Barriet nem tudták megérteni, beképzelték, hogy Jules Verne ismerték meg. Így lettek stilszerűek; fantáziát szőttek a fantáziához.

Makó Lajos becsülendő áldozatokat hozott, hogy díszes keretben mutassa be a darabot. A díszletek s a scenika minden igényt kielégíthettek. Az előadás is. Klenovits, mint Crichton, Faragó (Loam), Hahnel, Krémerné, Csige (Loam leányai), Patáki és Iványi, valamennyien megértették a szerzőt. És ennél nagyobb dicséretet nem jegyezhetünk föl róluk. Külön kiemeljük Menszáros és Ebergényinét, a kik elsőrendű tanulmányokkal léptek a lámpák elé. (g. Z.)

Nyomatványok,

u. m.: menyegzői és bál meghívók, eljegyzések, számlák, jegyzékek, fair gaszok stb. e szabványos munkák

legolcsóbb beszerzési forrása

Debreczen, Hatvan-u. 18. Telefon 348. sz.

BECK IZIDOR

könyvnyomdája

UJDONSÁGOK

A debreceni kamara a Máv. ujtása ellen.

— A máv. felkerekítő rendszere. —

Ami „haladás“ az utóbbi időben történt, kezdve a levelező lapok árának felemelésétől a statisztikai gyűjtőlapok megvámolásáig, az mind a közönség rovására történt.

Legutóbb azt a reformot találta ki a máv. kormányzósága, hogy számadási könyvnyelvből, kényelemszeretéből a feladási tételek, fő- és al-mellékletek, sulyok és értékek 5-re vagy 0-ra felkerekíttessenek.

A ki ismeri a vasuti fuvarlevelek fő-, közép-, al- és mellékleteinek rengetegét, az tisztában lehet vele, hogy ez a reform a szállító kereskedőre nézve mit jelent.

A kamara, csatlakozva más kamarák kezdeményezéséhez, felszólal a miniszternél az újabb reform ellen.

Feltesztésében helyi panaszokkal is megbóvíti az általánoságok körét.

Kimutatja, hogy a máv. felkerekítései első sorban a csekély forgalmi képességgel bíró tömeg értéktelmeit tárgyakat sújtják, mert azok értékére tekintettel nem lehetnek. Sőt, a mennyiben ezen tömegárúk nem elsőrendű szükséglet tárgyai, forgalmukat egyenesen megszüntetik.

Másodsorban a szomszédos forgalomra gyakorolnak lankasztó hatást s éppen alólt kamara kerületében általános a panasz, hogy a szomszédos forgalom ez okon csaknem szünetelni kénytelen.

Ennek igazolására csatol a kamara 14 darab vasuti fuvarlevelet, hogy szemléltetővé tegye a kikerekítések mértékét.

A szomszédos forgalomra vonatkozó fuvarlevelek tanúságai szerint először is kikerekítették a sulyt:

56 kg.-ról 60 kg.-ra, 25 kg.-ról 30 kg.-ra, 74 kg.-ról 80 kg.-ra, 145 kg.-ról 150 kg.-ra stb.

Továbbá a legkisebb fuvardíjtétellel, 42 fillérrel szemben a mellékköltségek mindenütt 30—35 fillér, tehát csaknem ugyanannyi, mint a fuvardíj.

Hogy az ilyesmi pl. a csekély értékű szolvai víz (4. sz. fuvarlevél Kimutatás 4. sor.) forgalmát teljesen megakasztani képes, azt nem szükséges bizonyítani.

De ha meg is lehetne nyugodni az elkerülhetetlen mellékköltségek felmerülésében, legsérelmesebbnek azt kell tartanunk, hogy a vasut felesleges, sőt fel sem merülő mellékköltségeket is számít fel és szed.

Ilyen a „fuvarszekérről való lerakás“ ért felszámított 5 fillér és a „merlegdíj“. A kerületünkbeli kereskedők panaszja szerint ugyanis a vasut soha sem rakatja le a fuvarszekérről a szállítmányt, a díjat azonban következetesen felszámítja.

Ugyszintén tudomása van a kamarának arról, hogy a vasut a mérést csak a fél kívánatára szokta teljesíteni, a merlegdíjat azonban — bár a mellékelt fuvarlevelekben véletlenül ez nem történt — rendszeresen fel szokta számítani.

Feltesztése záradékában kéri a kamara, hogy a kereskedők és iparosok hivatott képviselőinek, a kamaráknak, a vasuti díjszabási ügyekben véleményezői jog biztositassék s a kamarák küldötteinak a tarifa megállapító bizottságban tanácskozási jog adassék, továbbá, hogy a díjtöbbleti összegek hivatalból leendő megállapítása és visszatérítése iránt intézkedés tétessék.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap az összes református templomokban bójtai urvacsorát osztatnak. A nagytemplomban prédikál Szele György, agendázik Jánosi Zoltán. A kistemplomban prédikál Szeremley Gyula h. lelkész, agendázik Csighy Andor hosszupályi-i lelkész. Ujtemplomban prédikál Diesőfi József, agendázik Keskeméthy M. Lajos lelkész. Ispótyi templomban prédikál K. Tóth Kálmán, agendázik Sáfány Lajos lelkész. Csa-

pókerben Kovács János népiskolai felügyelő. Homokkerben Eröss Lajos lelkész. Tanár. Segényházban Uray Sándor lelkész.

* **Az országos Kossuth-ünnep és Debrecen.** A magyar főiskolák ez év 20-án országos Kossuth-ünnepet rendeznek a fővárosban. Ez ünnepre főleg azon városokat s helységeket hívják meg, a melyekhez Kossuth életének egy-egy jelentős mozzanata fűződik. Ezek között is első sorban Debrecen városának törvényhatóságát, melyet fölkernek arra is, hogy lehetőleg nagyobb küldöttséggel képviseltesse magát az ünnepen. Meghívja és részvételre kéri a rendezőség Debrecen főiskolai ifjuságát is.

* **Püspökladány a debreceni egyetemért.** Püspökladány község ref. egyháza, mely már több ízben hozott áldozatot a kollegium iskoláztatási céljaira, e héten kétezer koronát ajánlott fel a debreceni egyetem javára.

* **Biró Lajos felolvasása.** Biró Lajos holnapi felolvasása elé érhető érdeklődéssel tekint Debrecen egész intelligenciája. Az egyetem központi bizottságának ad hoc alakult küldöttsége tegnap délután 5 órakor ülést tartott, melyen az ünnepi felolvasás összes előkészületeit megbeszélte és a technikai, külső előkészítés dolgában intézkedett.

* **Vallásos összejövetelek.** A Hitanszaki Önképző Társulat holnap délelőtt két helyen tart vallásos összejövetelt. A csapókeri összejövetelnek ez a sorrendje: Imádkozik Miszti Mihály 2. é. theologus, bibliát magyaráz Erdei Károly 3. th., imádkozik Dobra Jenő 2. th. — A Homokkerben: Imádkozik Szele Miklós 1. th., bibliát magyaráz Németh Vince 4. th., imádkozik Tóth Sándor 2. th.

* **Az árvaház felügyelő bizottságának új elnöke.** A közoktatásügyi miniszter a debreceni országos tanítói árvaház helyi felügyelő bizottságának elnökévé — Puky Gyula utódjánál Domahidy Elemér főispánt, a Puky Gyuláné távozásával megüresedett tagsági helyre pedig Faust Elek kir. tanácsos pénzügyigazgató nejét, szül. Csekély Jolánt nevezte ki.

* **Bezárt iskola.** A Jókai-utcai elemi iskolában huszonnégy esetben lépett fel a kanyaró és nyole esetben a fültömírgyömb. A tisztifőorvos jelentésére az iskolát bizonytalan időre bezárták.

* **Elhunyt nyomdász.** Az olombetűk világának egy szorgalmas munkása hunyta örök álmra szeméit. A gyászbeszédet a debreceni nyomdász-egyesület a következő jelentésében adja tudtul: A debreceni Könyvnyomdászok Szakegyesülete mely fájdalommal tudatja tagtársának Varga János betűszedő, a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Egylete tagjának folyó hó 18-án, reggel 8 órakor, életének 27-dik évében hosszas szenvedés után bekövetkezett elhunytát. A megboldogult hült testrészei február hó 20-án, délután 2 órakor fognak Garai-utca 21. számú háztól az evang. ref. egyház szertartása szerint a Várud-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességetelre az elhunytak tagtársait tisztelettel meghívja. Debrecen, 1904 február 19. Az egyesület.

* **Eljegyzés.** Dr. Cseke Miklós eljegyezte Molnár Agnes kisasszonyt.

* **A Csarnok s az O. M. K. E.** A debreceni Kereskedelmi Csarnok tegnap délután 2 órakor Kernhoffer József elnökle mellett választmányi ülést tartott, melynek főtárgyat az O. M. K. E. előkészítő bizottságának átirata képezi. A választmány beható tárgyalás után az e tárgyban már kiküldött bizottság javaslatát fogadta el s egyhangulag elhatározta, hogy az O. M. K. E.-be törzstagul belép.

* **Bójtai predikációk.** A nagybójtán a helybeli katolikus templomban a bójtai szent beszédek a következő sorrendben lesznek: Minden szerdán délután 5 órakor, Ruszka Zoltán Antal s. lelkész; minden csütörtökön délután három órakor Szabó István s. lelkész a katonaság részére; minden pénteken délután három órakor dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános; minden vasárnap délelőtt tíz órakor Pák Emil s. lelkész, délután fél három órakor kereszténytanítást tart dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános; este fél öt vagy öt órakor a társulati szent beszédek Nyári Ignác s. lelkész.

* **Olvasókör a Csapókerben.** A Csapóker kulturális törekvéseiben ismét egy lépéssel előbbre haladt. Vasárnap tartotta az ottani olvasókör alaluló gyűlését s megválasztották a közisztikart. Örömmel üdvözljük a csapókeri lakosokat buzgalomukért. A vallásosság és a kulturális fejlesztésben elért sikereiktől buzdítatva, haladjanak tovább a megkezdett uton.

* **A debreceni kamara mintájára.** A debreceni iparkamara tudvalegőleg határozatot hozott a hitelszövetkezetek visszaéléseinek s a gyümölcs-pálinkák gyártásának s behozatalának megállítására vonatkozólag. E határozatot pártolás végett megküldötte az összes hazai kamaráknak, melyek közül legutóbb a temesvári teljesen magáévá tette kamaránk álláspontját.

* **A szobafestők vállalati szakcsoportja.** A debreceni szobafestők vasárnap délelőtt kilenc órakor az ipartestület tanácstermében újabb értekezletet tartanak, melyen megszerkesztik s aláírják a vállalat alapszabályait.

* **A debreceni vasutasok mozgalma.** Ily címen tegnap közreadott hírünkre a vasuti alisztek és szolgák hosszabb nyilatkozatot küldtek be hozzánk, kérve tudósításunk azon részének rektifikálását, melyben mi a sztrájk előszeléről tettünk említést. A kik olvasták tegnapi híradásunkat, tudják, hogy a sztrájkot mi csak mint a kőszá hir tárgyat tüntettük fel, melynek érdemére vonatkozólag a 21-iki gyűléstől várhatni csak eredményt. Hivatkozunk még arra is, hogy velünk egyidejűleg tegnap a fővárosi lapok javarésze is foglalkozott a debreceni mozgalommal és sokkal szinesebben emlékezett meg a „sztrájk“ ügyéről. Egyebekben módunkban lesz még, hogy a tegnap érkezett nyilatkozatot a holnapi értekezlet eredménye szerint leiszürve reprodukálhassuk.

* **Laub István hangversenye.** József Agost és Augustus főhercegasszony védősége alatt e hó 26-án fényes hangverseny lesz a Royal nagytermében, a magyar gazdasszonyok árváinak felségelésére. A hangversenyen közreműködik többek közt Laub István, debreceni zongoraművész, valamint Geyer Stefi és Dziel Oszkár is, a kik szintén jóismerősei a debreceni közönségnek.

* **Békkeltetések.** Az ipartestület békkeltető bizottsága e hó 23-án, kedden délután 4 órakor, folyó ügyek tárgyalása céljából rendes ülést tart. Az ülésen Vetéssy iparhatósági biztos elnököl.

* **Könyöradamányok gyűjtése.** A esendőszakaszhoz csaknem minden vidéki örsről jelentések érkeztek arról, hogy két intelligens külsejű ember könyöradamányokat gyűjt egy felvidéki templom javára. — A bahnauzvárosi esendőrség tegnap elfogta a két csalót, Weinberger Simon és Gelber Samu kassai lakosok személyében. A csalóknál 600 koronát találtak.

* **Kopár területek összeírása.** A földművelésügyi miniszternek ma egy körrendelete érkezett a vármegye és város törvényhatóságaihoz, utasítva ezeket, hogy írják össze az aljuk tartozó kopár területeket s adjanak jelentést az e területek beerdősítése tekintetében követendő eljárásról. A Hortobágy szempontjából igen érdekel bennünket ez a rendelet.

* **Biró Lajos érkezése.** Tegnap délelőtt kapott távirati értesítést a rendező-bizottság, hogy Bíró Lajos a ma délelőtt 11 óra 36 perckor Budapest felől jövő vonattal érkezik városunkba. Ennek folytán felkérnek a rendező-bizottság, a Csokonai-kör, a tanintézetek tanárai és felsőbb hallgatói s általában az érdeklődő művelt közönség, hogy ma délelőtt 11 órakor a m. á. v. főindóházánál megjelenni és ott kitűnő tudós vendégünk fogadtatásában résztvenni szíveskedjenek. Jeles természetű tudós hazánkfiát városunkba érkezése alkalmával a rendező-bizottság, a főiskola és városunk közönsége nevében dr. Erdős József akadémiai igazgató üdvözlő s megjelenik fogadtatására Oláh Károly kulturtanácsnok is a tanács képviseletében. Szállása Bíró Lajosnak — Erdős Lajos főiskolai tanárnál lesz a Jókai utcán. Ma este Siegmeth Károly magyar állam vasuti helyettes üzletvezetőnél lesz vacsorán, holnap délben pedig Komlóssy Arthur rendező bizottsági elnökhöz ebédre hivatalos. — A holnap délután 5 órakor kezdetét vevő előadásra 6 híján már minden páholyt kivettek Zádor Lajos üzletében, a számozott ülőhelyekből (500) pedig 400 körül kelt el Tóth Béla gyógyszerárban.

* **Lelenc-csecsemők kiadása.** A debreceni állami gyermekmenhely igazgatósága több csecsemőt kíván magánhelyen elhelyezni. Azok, kik csecsemőt akarnak vállalni, jelentkezzenek a hivatalos idő alatt a gyermekmenhelyen.

* **Magyar nevek.** Goldberger Adolf bródi illetőségű debreceni lakos és kiskorú Simon fiúve belügyminiszteri engedéllyel Gedő-re, Gombáczek József debreceni máv. kocsi-vezető és kiskorú Gyula fia Gombácsi-ra magyarosították nevüket.

* **A kölcsönsegélyező egyesület** e hó 21-én, holnap délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében. A közgyűlésen Zádor Lajos elnököl.

* **Lopás a vasuton.** A kir. ügyésznek jelentik, hogy a Tiszapolgárról Óhatkőcsra jött vasuton Kremer Mór gazdálkodó zsebéből ismeretlen tettes kilopta 270 korona értékű aranyóráját. Az ügyészség azonnal intézkedett a nyomozás bevezetése dolgában.

* **Találtatott a Kossuth-utcán** egy sárga szőrű kis kolyók kutya, négy lábán a köröm és az alsó nyak része fehér, orra fekete; tulajdonosa árveheti Széchenyi-utca 28. szám alatt.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Dézsi László ref. I. hónapos (orbánc), Draugentz Richardné ref. 29 éves, Hajdu János ref. 70 éves eszmadia, Varga János ref. 26 éves nyomdászsegéd.

* **A közegészség érdekében.** Az Országos Közegészségügyi-Egyesület „Egészség” című folyóiratának e havi füzeté igen fontos és közérdekű tudnivalój között e hirt is hozza: A skarlát (vörheny) a tejútján való terjedéséről érdekes esetet közöl Ekholm. Hat családnak összesen 11 gyermeke egy héten belül vörhenyben betegedett meg. E családok valamennyien ugyanattól a majorostól vásárolták a tejet. A vizsgálat kiderítette, hogy a betegség terjesztője e 16 esztendőes eselédleány volt, aki a fejében részt vett és a tejnek üvegekbe való töltésével is foglalkozott. Ez a leány Skarlát-Auginában (vörhenyes toroklob) szenvedett; de napi teendőit betegségére dacára is végezte. Ismerve kétségbeesítő közönyét hatóságainknak, vajon hány ily

betegedésnek váltak már okozójává, a szomszédos M.-Pécs községből nap-nap mellett Debrecenbe beszállított nagy tömegei az élelmi cikkeknek, tudva azt, hogy ottan hetek óta vörheny és difteritis-járvány pusztít? Nagyon kívánatos lenne, ha végre megalakulna városunkban a közegészségügyi egyesület, mert az ily közöny ostromozását, az ily hiányok pótlását remélhetőleg fel venné teendői közé.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfaluassy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.**

* **Ma este** az Angol-királynő vendéglő éttermében a Magyar Testvérek zenekara játszik.

* **Egy több oldalról előnyösen** ismert új főtéri cég Fritsch Károly fűszerárú üzletének mai számunkban megjelent hirdetésére hívjuk fel a t. olvasó közönség figyelmét.

* **Uj aranyozó,** melylyel bárki, bármit azonnal moshatóan újja aranyozhat. 1 üveg, bekenő esettel 40 kr. Kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában Piac- és Szentanna-utca sarkán, naponta érkeznek célszerű újdonságok olcsó szabott árak mellett.

* **Élő egyéneket** megszólalásig életlenül lefest fénykép nélkül saját lakásukon, vagy műtermében párszori félórás ülés közben az arckép-festészet mestere, Kiss Gusztáv, Jókai-utca 16. Díjazást csak sikerült képekért fogad el. Levelekre válaszol.

* **Kölcsön ügyekben:** hogy mennyi törlesztéses kölcsönt kaphat földjére, vagy házára, a 26 pénzintézettel összekötésben levő Rácz Béla bankirodájában, Debrecen, Csapó-u. 12. sz. azonnal megtudható. Beesdij csekély 1 korona.

TÁVIRATOK.

Héderváry miniszter.

Budapest, február 19. Hivatalosan jelentik, hogy a delegációk után Héderváryt kinevezik O felsége személye körüli miniszternek.

Három ezred a vízbe fullt.

Páris, február 19. Az orosz csapatok éjjel-nappal menetelnek a Jalu folyóhoz. Megcáfolják azt a hírt, hogy a japánok Port-Arthur-nál megkísérelték a partra szállást.

Prága, február 19. A Narodni Listi szerint a Bajkál tó jege az oroszok átvonulásakor meghasadt. Két ezred utász, egy ezred vasuti csapat vízbe fullt.

Páris, február 19. A „Matin” szerint Mandzsuriába orosz katona érkezik. Ezzel négyszázezer lesz.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, február 19. Készárúüzlet változatlan, a határidőüzlet magasabb. Amerikai jegyzések dacára visszaeső. Buza ápr. 8'75—76. Buza okt. 8'45—46. Rozs okt. 5'93—99. Zab okt. 5'81—82. Tengeri máj. 5'48—49.

A másik háború.

Budapest, febr. 19. A new-yorki Times híre szerint Törökország jegyzéket intézett a hatalmakhoz, hogy kétszázötvenezer embert mozgósított Bulgária ellen, a mely állandóan készül a harcra. A szófiai orosz diplomáciai ügyvivő pedig arra figyelmeztette Bulgáriát, ha

Törökországnak hadat üzen, akkor Oroszország megszállja a két fekete-tengeri kikötőt: Várnát és Burgast.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Hajdu megye megvádolt főtisztviselői.** Annak a bonyodalmas rágalmozási pernek, melynek anyagát Bessenyei József, volt balmazújvárosi segédjegyző hirhedt feljelentései szolgáltatották, egyik fázisa tegnap került főtárgyalás alá a büntető törvényszéken. — A vád az volt, hogy Bessenyei néhány évvel ezelőtt hosszabb feljelentést adott be Rásó Gyula alispán és Weszprémy Zoltán főjegyző ellen a belügyminiszteriumhoz, utóbbi ellen az Uzonyi-ügy kapcsán. A kir. ügyészség közhivatalnokok ellen elkövetett rágalmozás vétsége miatt emelt két rendbeli vádat Bessenyei ellen, ki ügyének főtárgyalásán védő nélkül jelent meg. A törvényszék Horváth helyettes ügyész vádbeszédének meghallgatása után Bessenyeit nyolc napi fogházra és 40 korona pénzbüntetés megfizetésére ítélte.

§ **Benedek János párbaja.** A törvényszék I. büntető tanácsa tegnap tárgyalta azt a párbajügyet, melyben Benedek János dr. orsz. képviselő és Harsányi Sándor voltak a vádlottak. Harsányit a bíróság már régebben elítélte 5 napi államfogházra s most csak a Benedek ellen emelt vádat tárgyalta. A törvényszék Benedek János párvadalt vétségéért háromnapi államfogházzal sújtotta. Az ítélet jogerős.

Az örökség.

(Folytatás.)

Csak a két matróz nézett össze. Azt kérdezi a magyar fiu társától, a marcona matróztól:

— Erted?

— Nem.

— Hisz ez már határtalan jószívűség. Ilyen ember nincs több a világon.

— Ugy van, jól mondtad. Ilyen ember nincs több a világon. Es ha visszamegyek Fiuméba az én szeretett menyasszonyomhoz, csak egy kéréssem lesz hozzá és hiszem, hogy nem fogja tőlem megtagadni.

— Mit?

— Hogy engedje meg nekem, a ki neki annyi s olyan sok hálával tartozom, hogy elhoyzam egyszer s bemutatassam neki a feleségemet. Az lenne az én életem legdrágább, legédesebb pillanata.

— Biztosítalak róla — válaszolt a magyar matróz, — hogy ez a ragaszkodás még Targai urnak fog jól esni és hálás lesz érte. Amde én mégsem tudom megérteni, hogy minden jószívűsége mellett is miért engedi futni ezt a hitvány embert, a ki az ő élete, boldogsága ellen tört. Te, én érzem magamban, hogy ha Targai ur lehet is nagy-lelkű, én nem lehetek az. Es tartozom önmagamnak s az én jöltévőmnek, Targai urnak is annyi elégtétellel, hogy ezt az embert birái kezébe adjam. Jó! Hát legyen nagy-lelkű, nemes ember Targai ur. Végre is ez neki egyéni sajátsága s nem bir felszabaddulni alóla. De én nem leszek az és ha ez az ember kitette innen a lábát, gondoskodom róla, hogy utóléje sorsa.

A marcona matróz megrázta társa kezét:

— Igazad van. Nekünk kell az igazságos ítéletet kivivnunk. Targai ur maradjon meg továbbra is olyan aranyzivű embernek.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szombaton, február 20-án bérlet
118-ik szám „A” — másodsor:

Egyenlőség.

Fantázia négy felvonásban.

Holnap, vasárnap, február 21-én, két előadás.
Délután 3 órákor bérletszünetben félhelyárak.

Pesti nők.

Operett 3 felvonásban.

Este fél 8 órákor, bérlet 119-ik szám „B”
harmadszor:

Egyenlőség.**Donogán és Somossy**

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

Férfi fehérnemű osztály.

Kitűnő szabású férfi ingek, Gallé-
rok. Vázon és pamut alsónadrágok,
Nyakkendők, Esőernyők,
Zsebkendők.

!! TELJES FÉRFI KELENGYE !!
Szabott árak!

Fuvarosokat

keresünk a fancieskai erdőből
való faszállításra.

Bővebb felvilágosítást ad a
Horváth János-féle fakereskedő
cég a gázgyár mellett.

A hölgyközönség figyelmébe!

== Ujdonságaink ==

Tavaszi Costüm

|| szövetekben ||

már megérkeztek!

BOSZNAY J. és TÁRSA

divatáruházába,
Debreczen, Kossuth-utca, 5. sz.

Értesítés.

Intézetünknel 4%-os kamato-
zás mellett elhelyezett betétek
kamatlábát

f. év márcz. 1-től kezdődőleg

3³/₄%-ra szállítottuk le.

Debreczen, 1904. febr. 18.

A Közgazdasági-Bank

részvénytársaság igazgatósága.

2149
1904 sz.

Árverési

és zárt ajánlati hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó Simonffy-
utcai 2. számú bérháznak VIII. számú
bolthelyisége, 1904. évi március hó 2-ik
napján délelőtt 9 órákor, a város szék-
házának közgyűlési termében tartandó
nyilvános árverésen, — esetleg zárt aján-
lat utján, a városi számvevősegnél hiva-
talos órákban megtekinthető feltételek
mellett, 1904. évi május hó 1-és napjától
számított három évre bérbe adatik.

A bérbevételeire irásbeli zárt ajánlatok
is elfogadtnak s azok a fenn érintett fel-
tételnek megfelelően szerkesztve, az árve-
rés megkezdéséig, a városi főjegyző urnál
adandók be s az árverés megkezdése előtt
fel fognak bontatni.

Mely árverésre — a bérelni kívánók
figyelme ez uton is felhivatik.

Debreczen, 1904 február hó 11.

A városi Tanács.

Uradalmi tea vaj

naponta friss érkezés 1 kilogramm
1 forint 20 krajczár, kapható

KERTÉSZ SÁNDOR

fűszer- és csomag kereskedésében,
Kossuth-utca 17. sz.

Telefon 84. **Mésztelep.** Telefon 84.

Elismert tény, hogy bármilyen építke-
zéshez csakis a régen pihent oltott mész-
alkalmas, az pedig csakis Kupfer Jenő mész-
telepén kapható bármily kis vagy nagymeny-
nyiségben.

Körös-völgyi darabos mész
egész kocsi számára mint kisebb mennyiségben.
Portland és Román cement,
stukator nád, elszigetelő és pa-
pirfedél-lemez.

Mindezek legolcsóbban beszerezhető

Kupfer Jenő

mésztelepén BETHLEN- (volt Kis mester) utca
23. sz. Kivánatra házhoz szállítva. Telefon 84.

Polgári Takarékszövetkezet

Piac-utca 83. sz.

Kölcsönöket kedvező visszafizetési fel-
tételek és jutányos kamatláb mellett ad.
Kérvények gyorsan intézettek el.

Hivatalos órák. Hétköznapokon: d. e.
9—12., d. u. 3—5 óráig.

Betét könyvek az 1904. január hó 1-én
kezdődő VIII. évtársulatra még mulasz-
tási illeték nélkül válthatók.

Értesítés.

A tisztelt közönséget értesítjük, hogy
25 év óta fennálló

ágytoll nagykereskedésünkbe

a kocsinybeni elárulást is beve-
zettük.

Elvállalunk menyasszonyok ré-
szére szükséglenő ágyneműk
berendezését a legalsóbb minőségtől
a legjobb kivitelig meglepő olcsó árakon.

Továbbá régi használt ágyneműk
tisztítását is elvállaljuk.

Pontos kiszolgálásért régi cégünk
kezeskedik. A t. uri közönség becses
pártfogását tisztelettel kéri

Reich Hermann és Társa

Halvan-utca 74. szám.

Olajfestéssel foglalkozó diletánsoknak**alapozott festővásznat**

keretre felspánnolva.

minden nagyságban elkészítve, raktárt tartok.

Ugyszintén tekerces festővásznat és alapozott fa- és papirmaché táblákat
Mocwes-féle legjobb olajfestéket, olaj- és aquarell-lackot, ecseteket és az összes szük-
ségleti cikkeket, a legjobb minőségben jutányos áron kapható

Mihály Sámuel papirkereskedésében,

Főtér 30., Dréher sörösarnokkal szemben.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Leveleiben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beklíretik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

„REZEDA 58.“ levele van.

„ÁRPÁD 32.“ levele van a kívánt helyen.

Ajánlat.

URAK és HÖLGYEK! A kik a „Remington“ írógép és „Mimeograph“ sokszorosító készülék szakszerű kezelését gyorsan és jutányosan szándékoznak elsajátítani, jelentkezzenek az „Okmányszerző vállalatnál“ Mester-u. 7.

PEKSÜTŐDE lakható lakással, havi 10 firtért elsejére kiadó. Bethlen-utca 23. sz.

INTELLIGENS háznál, intelligens fiatal emberek, havi 16 firtéri izletes ebéd és vacsorát kapnak márcziustól. Czim a kiadóba.

SZABNI tanitok 10 koronáért. Cim a kiadóban.

SZÉPEN BUTOROZOTT szoba, minden órában kiadó. Battyányi-utca 14.

PEMETEFÜ maláta, és égetett cukorkák kaphatók, Riesz cukrázdájában.

EGY DOBOZ borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy kg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kenecze és petrol kereskedésében. Hatvan-utca 5., telefon 205.

BOLDOG-KERT II. 64. 1314 négyszögöl szőlőföld, 2 szoba, konyha s mellékhelyiséggel, kúttal, szép gyümölcsfákkal, 700 firtért megvehető, vagy házzal elcserélhető. — Értekezhetni Kölcsey-u. 15.

PETROLEUM legfinomabb, legolcsóbban Fazekas Kálmán festék és petroleum kereskedőnél szerezhetjük be. Hatvan-u. 6. sz.

EGY MÉTERMÁZSA köszén, haza szállítva 80 krajczár Neumann Nándor festék, lakk, kenecze és petroleum üzletében. Hatvan-utca 5. sz., telefon 205.

SZENT-ANNA-UTCZA 54. sz. háznál, egy műhelynek való helyiség, lakással együtt kiadó.

KIADÓ egy ház, mely áll 4 szoba és hozzátartozókból; külön baromfi-udvar, jó vizű kút. Kazinczy-u. 10. sz.

KIADÓ FÖLD. 14 hold talló-föld, közvetlen a vágóhid mellett, — kisebb részletekben is — olcsó árért dinnyeföldnek hasznosbba kiadó. Értekezhetni József kir. herceg-utca 31-ik szám alatt, ugyanott 50 mm. biztos vetnivaló tavasz-rozs is eladó, kisebb részletekben is.

Kereslet.

MEGVÉTELRE keresek jó karban levő 3-as Wertheim-szekerényt. Czim: K. Posztresztánt. H.-Böszörmény.

NÉMET KISASSZONY Márczius 1-re alkalmazást keres. Czim a kiadóba.

VARRÓLEÁNYOK felvétetnek. Czim a kiadóba.

EGY IRODA-GYAKORNOK, ki legalább is kereskedelmi tanfolyamot végzett, alkalmazást nyerhet. — Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Eladás.

ELADÓ HÁZ. Elöl bolthelyiség, hátul keresztépület. Csillag-utca 19. sz.

TANYABIRTOK eladó öt nyilas földdel a Kis-Elepen. — A Czuczában 25 négyszögöl föld eladó. A Kis-Szepesen 25 négyszögöl föld eladó. Értekezhetni: Perczeas-u. 20. sz.

VÁSÁRI BÓDÉ eladó és ócska gép. Görbe-utca 7.

A PALLAGON 26 hold 1055 négyszögöl új-osztású föld eladó. Értekezhetni Miklós-utca 45. szám.

A VÁROSHOZ LEGKÖZELEBB fekvő Vénkertben, közvetlen a város mellett, a nagy kaputól jobbra eső első szőlő, 37. sz. alatt, 2206 négyszögöl kiterjedésű, pajtával és szüreti eszközökkel eladó. Bővebb értesítés nyerhető, Kossuth-utca 18. szám emelet.

EGY JÓ karban levő bicikli eladó. Czim a kiadóban.

JÖVEDELMEZŐ ház, korsma és bolthelyiséggel eladó. Csokonay-utca 23.

Uradalmi tea vaj

1 ki ó 1 frt 20 kr., naponta friss minőségben kapható.

Tisztelettel
Deutsch Lajos,
Piacz-utca 33. szám.

Uj üzlet a főtéren!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy a főtéren a Bika-szállodával szemben, a régebben volt Leidenfrost-féle üzletet teljesen kiürítve berbevettem s ott a mai kor igényeinek megfelelő, teljesen új fűszer és csemegeáru üzletet rendeztem be; ahol is cukor, finom faj kávék, rumok, valódi orosz teák, déli gyümölcsök, chocolate-borbon és salon cukorkák, Cognac, finom likőrök, sajtok, halak és ásványvizekből dusan felszerelt raktárt tartok, legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett.

teljes tisztelettel

Fritsch Károly,

Főtér a Bika-szállodával szemben.

Uj női-felöltő áruház.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy a főtéren, a volt

HALMÁGYI SÁMUEL-féle

üzlethelyiséget, a legjobb divatu

női és leány felöltőkkel

szereztem fel és nyitottam meg.

Egyben tisztelettel értesítem, hogy üzletvezetőmül Halmágyi Sámuel urat sikerült megnyernem, ki e szakmában sok évi tapasztalatai alapján a hölgyközönség izlését és igényeit jól ismeri és kielégíteni képes.

Dusan felszerelt raktáramon kizárólag csakis a legjobb divatnak megfelelő darabok találhatók, melynek megtekintésére a nagyérdemű hölgyközönséget meghívom.

Szíves pártfogását kérem és vagyok, kiváló tisztelettel

Klein Sámuel.

UJ ÜZLET:

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű vevő közönséget, miszerint helyben PIACZ-UTCZA 22. sz. alatt, (a kistemplommal szemben) egy a mai kornak megfelelő

czipő-, kalap- és férfi-divat üzletet nyitottunk.

Elvünk kizárólag jó anyagból készült áruknak beszerzése, amelynek tulnyomó része magyar gyártmány és bizton állíthatjuk, hogy bárki teljes bizalommal fordulhat hozzánk, mivel a legjobbat és mégis olcsóbban vásárolhatja nálunk, mint bárhol másutt.

A helybeli piacon több éven keresztül szerzett tapasztalatok folytán alkalmunk volt a tisztelt vevő közönség jó izlését kiismerni és így módunkban lesz a legmészebb menő igényeket is a legjobban kielégíteni.

Szíves pártfogást kér, tisztelettel

GLÜCK és GERŐ,

czipő-, kalap- és férfi-divat kereskedők, Debreczen, Piacz-utca 22. sz., (a kistemplommal szemben).

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomdájában, (Városház keresztépület) a Debreczeni Ujság körforgógépén.